

Gedenkstone en Stilteplek

Dinsdag 1 november 2022

'Ik heb de mens gezien in het diepst
van zijn gestalte.

Ik ken de wereld tot op de grond
van haar gehalte.

Ik weet dat liefde, liefde is de diepste zin
van heel het leven

En dat Ik hier op aarde ben om steeds meer
Liefde hier te geven.

Ik breid mijn armen uit, zoals HIJ
dit heeft gedaan

En zou ze, zoals Hij,
om heel de wereld willen slaan'.

Christian Morgenstern

Gedenkstone dinsdag 1 november

Begin november worden op vele plaatsen in de wereld de gestorvenen herdacht.

In veel streken van ons land wordt deze gedenkdag 'Allerzielen' genoemd. Op Bronlaak kennen deze viering, dit gedenkmoment als de 'Gedenkstone'.

De Gedenkstone kan ons helpen de verbinding met de gestorvenen aan te gaan, elk jaar weer.

We kijken tijdens deze viering naar euritmie en luisteren naar een gedicht en muziek.

Als wij tijdens deze bijeenkomst aanwezig kunnen zijn met in ons de herinneringen aan onze dierbaren, dan lukt het misschien een beetje te voelen dat al het mooie aan beweging, muziek en poëzie als het ware een geschenk van ons hier op aarde is voor hen, die in de geestelijke wereld verblijven.

Tod ist ein langer Schlaf

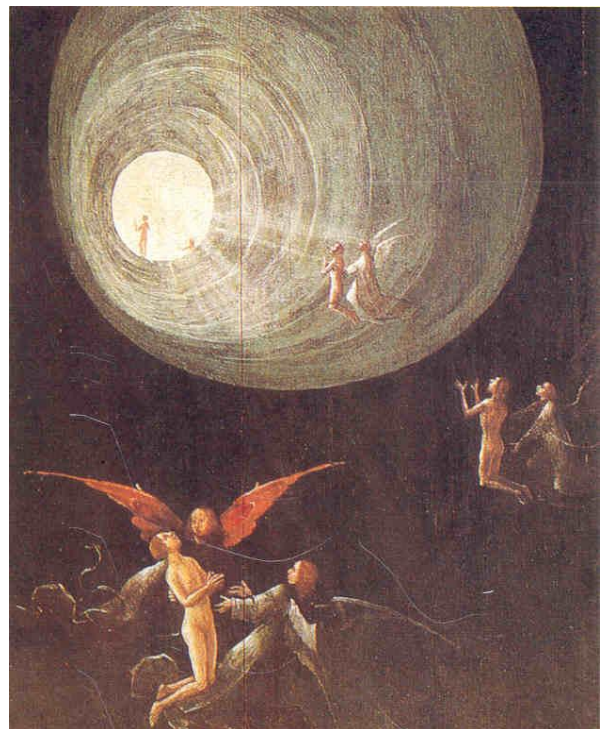
Schlaf ist ein kurzer Tod

Der lindert dir

Und jener tilgt des lebens Not.

Tod ist ein langer Schlaf

Friedrich von Logau

Programma Gedenkstonde op dinsdag 1 november

Op deze ochtend van de gedenkstonde zullen er om 10:15 en 11:00 uur, 2 maal dezelfde korte euritmie-uitvoeringen onder leiding van Ruth Niessen buiten in de spiegeltuin zijn.

Werkgebieden;

Om dit vloeiend te laten verlopen is het erg belangrijk dat jullie je aan de onderstaande tijden houden waarop jullie zijn uitgenodigd.

Aanvang 10:15 uur

'T Hof, Foyer/Keuken, Bakhuys, Sirius, Markant, Kiem, Wando, Waterman.

Aanvang 11:00 uur

Boerderij/Kaasmakerij, Bosgroep, Klokhuis, Winkel Bronlaak, Papyrus, Ard Lea, Klussendienst, Potterij, Obilot.

Koffie drinken in de werkgebieden

Via onderstaande route kunnen jullie na afloop van de euritmie uitvoering naar de Stilteplek lopen.

De Gedenkstonderoute;

Na afloop van de euritmie-uitvoering kunnen jullie per groep via de daar ook aangegeven route in stilte... naar de 'stilteplek' lopen. Met je eigen werkgebied verlaat je de spiegeltuin via het pad richting de boerderij, bij Parcival rechtsaf. Vervolgens volg je het pad tussen Belakane en de Pottenbakkerij. Bij het Veerhuis volg je linksaf het bospadje met aan je rechterhand 'Obilot', wat naar de 'Stilteplek leidt.

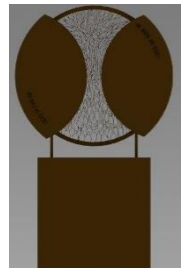

Op en bij het bankje op de 'Stilteplek' staan de foto's van de overledenen waar per groep even stilgestaan kan worden. Even zijn de overledenen zo weer zichtbaar voor ons. Wat kunnen wij ons herinneren en kunnen we beelden van ontmoetingen met hen op halen?

Vervolgens loop je door het monument langs de koperen gedenkplaatjes en het kunstwerk 'Punt en cirkel' van Piet van Hout.

Vanuit daar kan je het pad verder volgen en op de T-kruising rechtsaf het pad volgen wat uitkomt op de 'Longwalk' ter hoogte van de boerderij.

Misschien is het mooi om in deze tijd van het jaar nogmaals het verhaal van 'de nevelkindertjes' te lezen in de werkgebieden of huizen.

De nevelkindertjes

Naar het verhaal van Paul Biegel

De boer Japik was zo oud, dat hij uitzag als een knoestige eikenstronk. Zijn huis lag aan het eind van het bos, waar de grond omlaag liep en grasland werd, vol drassige plekken en slootjes.

De zonen van de boer waren allemaal het huis uit en zijn vrouw was gestorven. Maar gelukkig had hij een dochter die elke dag de pap voor hem kwam koken. Eén keer in de week stopte ze ook nog zijn zwarte kousen en waste zijn blauwe kiel, maar 's avonds ging ze altijd terug naar het dorp waar ze haar eigen huis had en een man en drie kindertjes. In de zomer als het mooi weer was, zat boer Japik op de bank achter zijn huis en keek naar de zon die de hemel rood en paars verfde, terwijl hij wegzakte achter het groene gras. 'Wel mooi', mompelde hij dan. Wel mooi!' En hij trok aan zijn pijpje zodat de blauwe rook omhoog kringelde.

Maar tegen het einde van augustus kwamen er op zulke avonden witte dampen uit de drassige plekken en de sloten tevoorschijn. Ze kropen tegen de kant op, kwamen overeind en zweefden als gedaanten langzaam over het grasland. Dat vond boer Japik het allermooiste gezicht en hij ging pas naar bed als het land helemaal wit was.

Op een late avond toen de maan met helder licht op de witte dwarreldampen scheen en de boer al lang naar bed was gegaan, gebeurde er iets wonderlijks.

Boer Japik schrok wakker van een geluid en om beter te kunnen luisteren, tilde hij zijn hoofd een eindje van het kussen. Ja, hij hoorde vage stemmetjes. Met een sprong was hij zijn bed uit en stak zijn hoofd buiten het raam. De stemmetjes kwamen uit de nevel. Ze klonken duidelijker en schenen dichterbij te komen. 'Wel, wel', mompelde boer Japik, 'Dat is bijzonder, wie zijn daar nou aan het zingen?'

Hij tuurde in de witte dampen en opeens zag hij iets bewegen. Twee kindertjes. En nog twee en nog twee - een hele rij, bijna net zo wit als de nevel waren ze. Boer Japik kon ze eigenlijk niet eens zo goed zien, terwijl ze toch vlak onder zijn raam voorbijtrokken, maar hij wist zeker dat ze op blote voetjes liepen en dat ze zongen:

'Broln, braln, briln,
wij gaan van niet naar niln,
wij gaan van broed naar brodesloot,
bloot slaat dood.....'

'Dat heb je maar gedroomd, vader' zei Japik's dochter de volgende dag toen hij haar van de kindertjes verteld had. Maar Japik schudde zijn hoofd, 'niks gedroomd,' zei hij. 'Laat dan zien waar ze gelopen hebben', zei zijn dochter. Het paadje onder Japiks raam was van mul zand. Er stond geen enkele afdruk in van een kindervoetje. 'Zie je nou wel, 'zei de dochter. Maar 's avonds toen ze naar huis was gegaan, harkte Japik het paadje keurig aan. Daarna ging hij op een stoel voor het raam zitten en hij wachtte af. De witte dampen kropen weer tevoorschijn; weldra was het weiland helemaal wit. De maan kwam op, het werd doodstil totdat...eerst zwak, maar daarna duidelijker de kinderstemmetjes weerklonken:

'Broln, braln, briln,
wij gaan van niet naar niln,
wij gaan van broed naar brodesloot,
bloot slaat dood.....'

Vlak onder zijn raam trokken ze voorbij: de kindertjes, hand in hand, op blote voetjes en met hemdjes aan, in de kleur van nevel. 'Hei daar', riep de boer 'Wie zijn jullie?' Maar de kindertjes schenen hem niet te horen. Ze liepen rustig verder, zonder op te kijken en verdwenen onder de bomen van het bos. 'Wel, wel', mompelde de boer en dat zei hij de volgende ochtend nog eens. Want op zijn geharkte paadje was geen enkele voetafdruk te vinden. 'Nu zie je toch zelf, dat je 't alleen maar droomt, vader', zei de dochter.

Maar Japik schudde zijn hoofd. 'Niks', mompelde hij.

's Avonds trok hij zijn warme jas aan, zette zijn pet stevig op en ging op de bank zitten met zijn benen recht vooruit, dwars over het mulle zandpaadje. 'En zo blijf ik zitten', besloot hij. 'Dan moeten ze me zien of ze struikelen over me.' Toen de nevels kwamen opzetten en langs zijn klompen omlaag zweefden, begon hij te hoesten, maar hij bleef zitten waar hij zat en hij wachtte. De maan was nog later dan de vorige avonden, nauwelijks echter begon hij zijn zilveren licht te verspreiden of in de verte klonken de ijle stemmetjes weer:

'Broln, braln, briln,
Wij gaan van niet naar niln,
Wij gaan van broed naar brodesloot,
Bloot slaat dood.'

'Nu zullen ze me toch zien.....nu zullen ze toch tegen me spreken.....
nu zullen ze toch vertellen wie ze zijn en waar ze vandaan komen', mompelde de boer. 'Hij daar' riep hij, 'kindertjes, wat doen jullie hier toch! Hei kindertjes, hei pas op!' Zonder op te kijken, zonder stil te houden, zonder een bocht te maken liepen de kindertjes voort, dwars door Japiks uitgestrekte benen heen, alsof die er helemaal niet waren.

De volgende dag was boer Japik ziek: hij had vreselijke koorts en hoestte en klapperde met zijn tanden. De dokter werd erbij gehaald. 'Een zware kou op de borst', zei hij, 'warme lappen erop en anijsmelk drinken. 'Nou', zei de dochter, 'geen wonder, vader is gisteren op de bank voor het huis in slaap gevallen en heeft de halve nacht in de vochtige lucht gezeten'. 'Uche, uche', hoestte boer Japik, 'niks in slaap gevallen!' Maar zijn dochter dekte hem toe en ging naar de keuken om warme anijsmelk te maken. Later op de ochtend toen zijn dochter de deur uit was, stond boer Japik op, sloeg drie dassen om, ging naar de schuur, nam een stuk hout en begon klompjes te snijden. 'Als ze me dan niet willen zien, kan ik tenminste wat aan die blote voetjes doen,' dacht hij, 't Is toch veel te koud zo in dat natte gras'.

Hij sneed en schaafde en schuurde. Hij hoestte en kreeg branderige ogen, maar aan het eind van de middag waren er elf klompjes klaar. Boer Japik verborg ze onder de tafel en kroop weer in bed. Zijn dochter bracht hete soep en schudde het hoofd omdat hij nog zieker was dan 's ochtends.

's Avonds wilde hij het laatste klompje nog snijden, maar het was al donker en hij kon zijn mes niet meer vinden. Toen heeft de boer Japik elf kinderklompjes op het mulle zandpad onder zijn raam gezet en is zelf met drie dikke dassen om in bed gaan liggen. 'Wel, wel', mompelde hij, 'ik had er nog stro in moeten leggen', maar hij kon niet meer en dutte in. De maan was nog later die nacht. Pas lang nadat de torenklok twaalf keer had geslagen, klom de witte schijf boven de bomen uit en bescheen de witte nevels op het grasland. Op datzelfde ogenblik weerklonken de kinderstemmetjes in de verte, maar wie hoorde het?

'Broln, braln, briln,
'wij gaan van niet naar niln,
wij gaan van broed naar brodesloot,
bloot slaat dood'. Wie hoorde het?

Boer Japik sliep, ook toen het gezang van vlakbij klonk, werd hij niet wakker. Pas toen het onder zijn raam ophield en overging in gejuich, schoot hij overeind. 'Boer Japik', hoorde hij roepen 'boer Japik ,kom'! Daar stonden de witte kindertjes; ze trappelden met hun klompjes, maar één hinkte op een been en ze keken naar Japik op en riepen: 'Dag boer Japik, dank je wel'!

Toen was het of de koorts wegvloede en boer Japik liet zich uit het raam naar buiten glijden. Daar stond hij in zijn hansop, midden tussen de kindertjes en streek hun over het hoofd. 'Wie zijn jullie toch?' vroeg hij. 'Wij zijn de nevelkindertjes', antwoordden ze. 'Maar nu we klompjes aan hebben, kun je ons aanraken en kun je met ons dansen. Kom je mee?' Meteen vormden ze een grote kring om hem heen en begonnen weer te zingen en te dansen. Behalve één, die hinkte op een klomp. Zo gingen ze ongemerkt voort onder de bomen en steeds verder het bos in, terwijl boer Japik mee begon te springen, te zingen en te dansen.

Toen de dochter de volgende ochtend bij Japik thuiskwam, was zijn bed leeg. In huis was hij nergens te vinden, n de schuur niet, in de tuin niet en pas na lang zoeken vonden ze hem diep in het bos. Hij lag onder een boom in het mos; het leek of hij sliep maar de boer Japik was dood. Om hem heen lagen in een grote kring elf klompjes. 'Nu heeft vader niet alleen gedroomd, hij is ook nog aan het slaapwandelen gegaan'! jammerde zijn dochter. 'O,o was ik maar bij hem gebleven vannacht'.

Als ze onder boer Japik's raam had gekeken, op het mooi geharkte zandpaadje, dan zou ze daar allemaal klompenvoetstapjes hebben zien staan. Ze zou hebben begrepen, dat hij helemaal niet had gedroomd. Maar boer Japiks dochter keek daar niet en niemand heeft de nevelkindertjes ooit weer gezien....

Illustratie door Mies van Hout